

Vraag nr. 33
van 17 oktober 1997
van de heer WILFRIED AERS

"Vormen uit Vlaanderen" in Barcelona – Voertaal

Een bezoeker aan de grote kunsttentoonstelling in Barcelona laat mij weten dat het Engels de voertaal was van dit initiatief. Al de titels van de verschillende afdelingen waren in het Engels, zonder vertaling.

De tentoonstelling werd georganiseerd door het Vlaams departement van Cultuur.

Waarom werd naast het Engels ook het Nederlands en het Catalaans niet gebruikt ? Wie is verantwoordelijk voor deze "vergissing" ?

Antwoord

Het project "Vormen uit Vlaanderen" dat bestaat uit zeven verschillende tentoonstellingen, werd georganiseerd in het kader van een bilateraal cultureel samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en Catalonië. Dit bilateraal akkoord bevat daarbij de gangbare verdeling van verantwoordelijkheden en financiële kostenverdeling zoals die internationaal algemeen worden aanvaard binnen de culturele akkoorden. Dit impliceert onder andere dat in dit geval Vlaanderen instaat voor de internationale kosten, terwijl Catalonië instaat voor de lokale kosten en lasten, zoals bijvoorbeeld het ter beschikking stellen van de tentoonstellingsruimtes, de installatie en presentatie van de tentoonstellingen, publiciteit, catalogi, affiches, enzovoort.

Dit betekent onder meer dat de Catalaanse partner eigenlijk ook instaat voor het bepalen van de voertaal, vermits de tentoonstellingen gericht zijn op een internationaal publiek (dat voor Barcelona enorm belangrijk is), terwijl elke individuele culturele instelling een eigen traditie terzake heeft, een autonomie waaraan de Vlaamse Gemeenschap om tactische redenen niet kan raken. Bovendien werden de tentoonstellingen georganiseerd in nauw overleg tussen de Vlaamse curators en de Catalaanse museumconservators, teneinde inhoudelijk en inzake presentatie hun projecten gestalte te geven.

Wat het uitsluitend gebruik van het Engels als voertaal betreft, durf ik deze bewering ten stelligste aanvechten, temeer daar ik ter plaatse heb kunnen constateren dat het Catalaans wel degelijk en uitdrukkelijk aanwezig was in de diverse projecten.

De regering van Catalonië zou zich dit immers tegenover het eigen doelpubliek niet anders kunnen veroorloven. Dat het Nederlands niet werd gebruikt, is een optie die de Catalaanse partner als verantwoordelijke ter plaatse heeft genomen, en waarbij omwille van het internationale publiek in sommige gevallen dan ook werd gekozen voor het Engels als tweede taal.

De toelichting die ik tijdens de persconferentie in Barcelona gaf, was voor het grootste gedeelte in het Nederlands en een klein stukje in het Catalaans.

Anderzijds was in de catalogus van de tentoonstelling SET in het MACBA, Trapped Reality in Centre d'Art Santa Mònica, Architectuur uit Vlaanderen in Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, De herinnering als verlangen in Fundació "La Caixa", en de tentoonstelling Vlaamse Fotografie in Centre d'Art Santa Mònica, naast het Engels eveneens een Nederlandse vertaling van de teksten aanwezig.

Voor andere tentoonstellingen was de voertaal overwegend Catalaans, zoals het in Catalonië past.

Ook de algemene (pers)dossiers werden verdeeld in het Nederlands, het Catalaans en het Engels, terwijl de algemene programmapolder in het Catalaans werd uitgegeven.